

کوەمۇنىستىك ئەخلاق تۈغىرسىد
لېكىسىپلەر

شىنجاڭ ئەخلاق نەشرىياتى

تۇغۇرسىدا تۇغۇرسىدا تۇغۇرسىدا لېكىسىيەلەر

مەركىزىي خەلق رادىيە ئىستانسىسى نەزىرىيە،
سیاسى - قانۇن بولۇمۇ تۇزگەن

ئىمنىغانلىقىنىڭ ئەرمەنلىقىنىڭ

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

کومۇنىستىك ئەخلاق قوغرسىدا لېكىسىيەلەر
تۈزگۈچى: مەركىزىي خەلق رادىيە ئىستانسىسى نەزىرىيە،
سيياسى - قاپۇن بولۇمى
تەرجىمە قىلغۇچى: ئىمدىن ئازىزى

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىيەتى نەشر قىلدى
(ئۇرۇمچى شەھەر ئازاتلىق كۆچا № 306)

شىنجاڭ شىنىشۇ كىتاپخانىسىلىن ئازارقىتمىلى
شىنجاڭ شىنىشۇ بىاسەما زاۋىدىدا تىزىدى
ئۇچاصاپۇ بىاسەما زاۋىدىدا بېسىلىدى
فۇرەاتى: 787 × 1092 مم / 1 بىاسەما تاۋىغى: 70875
1982 - يىلى 11 - ئىيى 1 - ئىشلىرى
1983 - يىلى 3 - ئىيى 1 - بېسىلىشى
كتاب نومۇرى: M 3098 • 583
تىسىرىزى: 3,000 - 1
باھاسى: 0.27 يۈەن

共产主义道德讲座 (维吾尔文)

中央人民广播电台理论政法部编 伊敏·哈孜译

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放路 206 号)

新疆新华书店发行 新疆新华印刷厂排版

五家渠印刷厂印刷

787×1092毫米 32开本 7·875印张

1982年11月第1版 1983年8月第1次印刷

印数：1—3,000

统一书号：M3098·583 定价：0·27元

مۇندىر بىچە

- بىرىنچى لېكسييە نۇۋە تىئە كومەۇنىستىڭ ۇھ خلاق توغا -
رسىمدا تەربىيە قىسىملىپ بېرىشنىڭ مۇھىم
ئەھمىيەتى
كۆمەۇنىستىڭ ياشلار ئىتتىپاقي ھەركىزدى كۆمە -
قېتى شۇجىسى جۇ پېرىڭىزلىق
ئىككىنچى لېكسييە ئەخلاق دەگەن نىمە؟
1 13 ھەركىزدى خەلق رادىبىو ئىستانايسى نەزىرىيە،
سېياسى - قانۇن بولۇدى جاڭ شۇبىلىيەن
ئۇچىنچى لېكسييە كۆمەۇنىستىڭ ۇھ خلاق - ئەڭ ئالىد -
جاڭاپ ۇھ خلاق
چۈڭگۈ سۇجىتىما ئى پەنلىر ئاكا دېمىسىسى پەلسەپە
3 3 تەتقىقات ئورنى لىيو چىلىن
توالىنچى لېكسييە كوللۇكىتىۋىزىم - كۆمەۇنىستىڭ ۇھ خا -
لاقلانىڭ يادروسى
شىئىھىي سىفەن داشۇبىنىڭ مۇئاۋىن ھۇددىرى
4 4 جۇ بۇھانىڭ
بەشىنچى لېكسييە سوتىيەلىستىڭ ۋە قىدانى قىمىزىخىن
سوپۇش - كۆمەۇنىستىڭ ئەخلاقنىڭ مۇھىم
پېرىنىلىپى
5 6 فۇدەن داشۇبىنىڭ ھۇددىرى سوپۇچىڭ
ئالىتىنچى لېكسييە سوتىيەلىستىڭ ئەمگە كە خوجايىن -

- لىق پۇزىتىسىيەدە مۇڭامىلە قىماش - پۇرولەر
 تارسيا تىنىڭ ئالىخاناب گۈزەل ئەخلاقى
 كومەمۇنستىك ياشلار ئىتتىپاقي مەركىزىي كۆمە -
 تېتى لى رؤىيىخۇن
 66 ٩١ ١٠٤ ١٢٣ ١٣٥
- تېتىچى لېكسىيە جامائەتىنىڭ مال - مۇلักىسىنى
 ئاسراش - كومەمۇنستىك ئەخلاقىنىڭ مۇھىم
 بەلگىسى
 جۇڭگۇ خەلق داشۇبىسى پەلسەپە فاكۇلىتېتى
 سوڭىشىرىن
 سەكىزىنچى لېكسىيە ئىللمى - پەرنى ئۇڭىنىش، ئىللمى -
 پەرنى سۇيۇش بىر خىل ياخشى ئەخلاقىمى پەزىلەت
 جۇڭگۇ پەن - تېخنىكىنى ئۆمۈھەلاشتۇرۇش ئەسەر -
 لەرى ئىجادىيەت جەھىيەتىنىڭ بەخىرى رەئىسى
 كاۋ شىچى
 توقةۋىنچى لېكسىيە مەدىنييەتلىك - ئەدەپلىك بولۇش -
 تەك ياخشى ئادەتنى يېتەشتۈرەيلى
 مەركىزىي خەلق رادىيە ئىستانسى نەزىرىيە،
 سەياسى - قانۇن بولۇمى بەي چىيەنچىڭ
 تۇنچى لېكسىيە دۇھبىيەت، نىكا مەسىلىسىدىكى كۆم -
 مۇنستىك ئەخلاق قاردىشى
 جۇڭگۇ خەلق داشۇبىسى ياك داؤپىن
 ئۇن بىردىنچى لېكسىيە ياشانغا نلارنى ھورمەتلىش ۋە
 بېقىش ئەجىتمائى ئۆمۈھى ئەخلاق
 مەركىزىي خەلق رادىيە ئىستانسى نەزىرىيە،
 سەياسى - قانۇن بولۇمى لى چېڭىرۇڭ
 ئۇن مۇككىنچى لېكسىيە كومەمۇنستىك ئەخلاق بىلەن
 بەرزەنتىلەرنى تەربىيەلەش - ئاتا - ئانسىك

- هەجبۇر بىيىتى
..... مەركىزىي خەلق رادىيە ئىستانسىسى نەزىدرىسيە،
..... 148 سىياسى - قانۇن بولۇملى لىرى جېڭىرۇڭ
..... گۈون نۇچىنچى لېكىسىيە ئىنتىزامىخا، قانۇنغا ئەمەل
..... قىلىش - كومىمۇنىسىتىك ئەخلاقىنىڭ
..... گاپ سىيى تەلەۋى
..... جۇڭگۇ ئىجتىمائى پەنلەر ئاكادېمېيىسى قانۇندا -
..... 159 ناسلىق تەتقىقات ئورنى ۋۇدايرىك، لىپۇخەن ...
..... گۈون قوتىنچى لېكىسىيە ئازغان ياش - دۆسەمۇرلەرگە
..... ياردەم بېرىش، ئۇلا دنى تەربىيەلەۋېلىش ۋە
..... قۇقۇزۇۋېلىش - ذوقەتنە كومىمۇنىسىتىك ئەخ-
..... لاقنى يېتىشتۇرۇشتىكى مۇھىم بىر خەزەت ...
..... 179 ھا ئارىپ مېنىستىر لەگى ۋالىش شېڭچۈن
..... گۈن بەشىنچى لېكىسىيە ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ ئەخلاقى
..... تۇغرسىددىكى رولىغا ئەھمىيەت بېرىيلى
..... جۇڭگۇ پەنلەر ئاكادېمېيىسى ئەدەبىيات تەتقىقات
..... 189 ئورنى خې ۋېنىشۇن
..... گۈن ئالىندىنچى لېكىسىيە پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاپ،
..... ئىجتىمائى كەپپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلى -
..... كىرى سۇرەيلى
..... جۇڭگۇ خەلق ئازاتلىق ئارەمەيىسى سىياسى
..... ئىنىستىرتۇقى لى چەخۇواڭ
..... 201 گۈن يەتتىنچى لېكىسىيە قانداق قىلغاندا ياش - دۆسە -
..... مۇرلەر كومىمۇنىسىتىك ئەخلاقىي پەزىلەتتىنى
..... يېتىشتۇرگەملى ۋە يۇقۇرى كوتەرگەملى بولىدۇ ...
..... كومىمۇنىسىتىك ياشلار ئىتتىپاڭى مەركىزىي كومىتېتى
..... گاۋ جەنшиياڭ
..... 212

بِسْرَهُونَجَيْ لِكَمْبِي

نۇۋەتتە كۆمۈنۈنىڭ ئەخلاق تۇغۇرسىدا تەربىيە ئېلەمپا بېرىشنىڭ مۇھىم ئەشكىرىنى

کومۇنۇستىك ياشلار نىتەپاڭى مەركىزىي كومۇنۇستىك شۇ جىسىمى چۈپىچىك

کوممۇنىستىك ئەخلاق توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ بېرىش
ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك بىر ئىش. پار تىيەمىز تارىختىن بۇيان،
بۇ جەھەتنىكى خىزىھەتكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى
ھەم بىر خەمل ئىسىل ئەنئەنسى شەكىللەندۈردى. كوممۇ-
نىستىك ياشلار ئىتتىپاقي كوممۇنىستىك ئەخلاق توغرىسىدا
تەربىيە ئېلىپ بېرىشنى ئىزچىل تۇردى ياش - ئۆسمۈرلەرنى
تەربىيەلەش ۋە يېتىشتۈرۈشنىڭ مۇھىمم مەزمۇنى قىلىپ
كەلدى. لېكىن، لىن بىاۋ ۋە "توت كىشلىك گۇرۇھ" زور-
لۇق - زو مېلۇق قىلغان مەزگىلدە، كوممۇنىستىك ئەخلاقىمۇ
كۆمپاساتىيە ئەزالىرىنىڭ تەربىيەلىنىشى بىلەن بىرلىكىتە
"ئىدىيالىزىم"، "دېۋەمىز ونىزىم" دەپ قارىلىپ تەذىقت قىلىنىدى
ۋە بىلەن دوزاقيقا تاشلاندى، كىشىلەر كوممۇنىستىك ئەخ-
لاق توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ بېرىش ۋە تەربىيەلىنىش
ئۇستىمە ئېغىز ئاچالمايدىغان قىلىپ قويىزادى. لىن بىاۋ ۋە
"توت كىشىلەك گۇرۇھ" يۈرسە تىتنى پايدىلىنىپ، ئۇرۇش،

چېقىش، بۇلاش، تېبىنتىش، تۇتۇپ كېتىش، سولالپ قويۇش،
 نەزەربەذن قىلىش قاتارلىق ئىنسان قىلىپىدىن چىققان
 زوراۋانلىق ھەركەتىلەرنى قوللىنىش ئارقىلىق، فېيدا!
 فاشىستىك ئەخلاقنى ھەدەپ تەرغمىپ قىلدى، ئادەم بىلەن
 ئاللۇاستىنى ئارىلاشتۇرۇۋەتتى، راست بىلەن يالغاننى، ياخشى
 بىلەن ياماننى، گۈزەللەك بىلەن دەزىللىكىنى ئاستىن -
 ئۇستۇن قىلىۋەتتى، شۇنىڭ بىلەن خېلى بىر قىسىم كىشدە.
 لمەرنىڭ ئەخلاقىي سەۋىيمى تۆۋەنلەپ كەتتى، ئىجتىمائىي
 كەپپىيات چېكىندىپ كەتتى. شۇڭا، كومەمۇنىستىك ئەخلاق
 توغرىسىدىكى تەربىيىنى كۈچەيتىش، بۇگۈنكى كۈنده يالخۇز
 بىر خەل جىددى ۋەزىپە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى چۈكقۇر
 ئىستىراتسگىيەلىك ئەھمىيەتكە ئىگە ئىش بولۇپ قالدى.
 يولداش ماۋزىدۇڭ دېموکراتىك مەنجلاب دەۋرىسىدە،
 باولىق ئىنلىكاۋىي ياشلارنى جاڭ سىدى، بېتىيون قاتارلىق
 يولداشلاردىن ئۇگىنىپ، ئالىجاناپ كىشىلەردىن بولۇشقا
 چاقىرغان ئىدى. سوتىسيالىزىم دەۋرىىدە، پۇتۇن مەسىلىكتە
 خەلقى ۋە ياش بۇسمۇرلەرنى يولداش لېپى فيگىدىن ئۇگە -
 نىپ، ئالىجاناپ پەزىلەتلىك كومەمۇنىزىم جەڭچىلىرىدىن بۇ -
 لۇشنى تەلەپ قىلغان ئىدى. يولداش لىيۇ شاۋچىنىڭ «كوم -
 پارتىيە ئەزالىنىڭ تەربىيەلىنىشى توغرىسىدا» دىگەن ئەسلىرى
 كەڭ كومپارتىيە ئەزالىنىڭ پارتىيۇتلىك تەربىيەلىنىشىنى
 كۈچەيتىشتى، يېڭى جۇڭسۇ ياش ئەۋلاتلىرىنىڭ ساغلام
 تۇسۇپ، يېتىلىشىدە ئىنتايىن مۇھىم يېتىكچىلىك دول ئۆي -
 نىدى. "تۇت كىشىلىك كۇرۇھ" تارمار قىلىنغاندىن بۇيان،
 پارتىيە ھەركىزىي كومىتېتى، 4 نى زامان ئىلاشتۇرۇشقا يئۇرۇش
 قىلىشتن ئىبارەت مۇھىم تادىخىي دەۋرەد ياش - ئۇسۇد -

لەرگە بولغان ئىدىيىۋى سىياسى خىزەتلىنى، كوممۇنىستىك ئەخلاق توغرىسىدەكى تەربىيەنىنى كۈچەيتىشنى كۆپ قېتىم ۇقتۇرۇسغا قويىدى. مېنىڭچە، مۇشۇنداق قىلىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيەتنى مۇنداق ئۇچ جەھەتنىن چۈشىنىش كېرەك:

ئالدى بىلەن، كوممۇنىستىك ئەخلاق توغرىسىدا تەو - بىيە ئېلەپ بېرىش قالا يەميقانچىلىقنى ئۈگشاش ۋە ئىجتىمائى ئەپپىياتنى ياخشىلاشنىڭ بېھتىيا جى. ھەممىگە مەلۇم، يېڭى جۇڭگۇ قۇرۇلخاندىن تارتىپ ٦٥ - يىللارنىڭ بېشىغىچە بولغان ئارىلىقتا، پارتىيەنىڭ رەھبەرلىگى ۋە تەربىيىسىدە، كونا جۇڭگۇ قالدۇرۇپ كەتكەن ئېكىپپىلاتىسيه قىلغۇچى سىنپىلارنىڭ ئەخلاقىمى كۆزقارشى ۋە چىرىك ئىجتىمائى كەپپىيات ئۇزلۇكىسىز تازىلانىغان، يېڭى ئىنقىلاۋىي ئەخلاق - پەزىلت پەيدىن - پەي شەكىللەنگەن ھەم ئۇلغايغان، جە - مىيتىمىزدە يېپ - يېڭى بىر خەل كەپپىيات مەيدانىغا كەلگەن ئىدى. ئۇ چاغلاردا، كەڭ ياش - ئۇسمۇرلەر ئالىسجاناپ ئىنقىلاۋىي غايىگە ئىگە ئىدى، سوتىيالىستىك ۋە تىننەمىزنى قىزغىن سۇيەتلىنى، پارتىيە ۋە هوکۇمەتتىنىڭ چاقىرىخغا ئاكتىپ ئاۋااز قوشۇپ جەمەيەت تەرتىۋەنى ئاڭلىق قوغادىيەتى، جا - مائەت ئىستىزامىخا ئاڭلىق رىايە قىلىپ، دۇشمەنلەر ۋە بۇزۇق ئۇنسۇرلارغا قارشى كۇرەش قىلا لا يىتى، باتىرلۇق بىلەن ئوزىنى قۇربان قىلىشتەك روھقا ئىگە ئىدى، لېي فېڭ شۇ دەۋىرددەكى ئېلەمىز ياش - ئۇسمۇرلەرنىڭ ئاتاقلقى ۋە كىلى ئىدى، لېي فېڭدىن ئۇگىنىپ، ياخشى ئىش قىلىش - شۇ دەۋىردىكى ئىجتىمائى كەپپىياتنىڭ روشن بىر ئالاھى دىلىگى ئىدى، ئېلەمىزنىڭ شۇ چاغدىكى ئىجتىمائى كەپپىياتى يالغۇز جۇڭگۇ تارىخىدىلا كورۇلۇپ باقىمىغان ئىش

بولۇپلا قالماستىن، بەلكى دۇنيا خەلقىنىڭمۇ قىزغىن ماخ-
تىمىشقا سازاۋەر جولغان ئىدى.

لەن بىياۋ ۋە "قوت كىشىلەك گۇرۇھ" پەيدا قىلغان 10
يىللېق بالايى - ئاپەت كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىنى قالايمقادى-
لاشتۇرۇۋە تىسى، پاوتىمىنىڭ ئىسىل ئەندەتنىنى ۋە سوتىسى-
يالىستىك ئەخلاقىي پەزىلەتنى ئېغىر حالدا بۇزۇۋە تىسى.
لەن بىياۋ ۋە "قوت كىشىلەك گۇرۇھ" كومەمۇنىستىك ئەخ-
لاقىنى تەكىتلەشنى بۇرۇۋۇنى زىيىنىڭ "ئادىمىگەرچىلىك پەل-
سەپىسى"نى تەرىغىپ قىلغانلىق، دەپ ھاقارەت قىلدى،
ئەخلاقىي تەكىتلەنىشكە دائىر كىتابلارنى بىراقلارلا "زەھەر-
لىك چۆپ" دەپ ئەپپىلىدى، بۇرۇلىپتارىيا تىلىق ئەخلاقىي
پەزىلەتكە ئىمگە كىشىلەرنى "دۇزىزونىزىم مايسىسى"، "قۇل"،
"قۇزا" دەۋالدى، سوتقىسىمەللىك ئىشلىرىغا ئېغىر حالدا
بۇزۇنچىلىق قىلغان، مەخسۇسلا ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش
بىلەن شۇغۇزانلىخان كىشىلەرنى "دەۋەر قەھەرسانلىرى"،
"ئىنلىلاۋىي ئەزىزىمەتلەر" دەپ كوكىكە كوتەردى. مۇشۇنداق
ئېقىسغا قارشى شۇمۇلۇقلار جەھىيىتمىزدە يامان ئاقيۋەتلەرنى
پەيدا قىلىپ، ياش - ئۇسەمۇرلەرنى روھىي جەھەتتە ئېغىر
جا راھەتلەندۈردى. "قوت كىشىلەك گۇرۇھ" تارمار قىلىن-
خاندىن كېيىن، ئىجتىمائىي كەيپىيات ۋە ياش - ئۇسەمۇرلەرنىڭ
ئەخلاقىي بەزىلىتى خەلق ئىگىلىگەمىزنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈ-
لۇشىگە ۋە راۋاجلىنىشقا، سىياسى - ئىدىيىۋى خىزمەتنىڭ
مۇزلۇكىسىز كۈچەيتلىشىگە ئەگىشىپ، ئىنتايىن زور دەرىجىدە
باخشىلانماقتا، ياشلار ئارىسىدا بىر مەھەل تېڭىرقاپ بىۇر-
گەن ۋە چۈشكۈنلەشكەن بىر قىسىم كىشىلەر روھلانماقتا.
ۋە تەننى قىزغىن سۈيىدىخان، سىياسىخا كوكۇل بولىدىخان،

تىوشىپ تۇڭىنىدىغان، ھەقىقەتنى مۇزىلەيدىغان، كېلەچەكىھە سىنتلىدىغان كىشىلەر بارغانسىپرى كۆپەيمىكتە، ھەرقايسى سەپلەردە "يېڭى ئۇزۇن سەپەرنىڭ زەربىدارلىرى" ، "ئۇچتە ياخشى ئۇقۇغۇزچىلار" ۋە لېپى فېڭدىن ئۇڭىنىپ، يېڭى كەيپىيات تىكلىگەن نەمۇنسىچى ياشلار كۆپلەپ مەيدانىغا كەلە كەكتە. بۇ - ئېلىمىز ياش - ئۇسىمۇر ئەۋلاتلىرىنىڭ ماھىيتى ۋە ئاساسىي ئېقسى، لېكىن يەنە شۇنىمۇ كورۇش كېرەككى. قالا يىمقانچىلىق بولغان يىللاردا ياشلاردا شەكىلەنىگەن ئاشۇنداق خاتا ئەخلاق قارشى "توت كىشىلەك گۇرۇھ" فىڭ تارماق قىلىمنىشى بىلەن ئۇزлуڭىدىن يوقاپ كەتمەيدۇ، بىز توغرا تەرىبىيە ۋە يېتىدەككەش ئارقىلىقلە ئۇلارنىڭ ئىددى - بىيىدە بۇرۇلۇش ياسىشىغا، ھەق - ناھەقنى ئېنىق ئاجرىتتۇدۇ - لىشىغا، كۆمۈنلىك ئەخلاق قارشىنى پەيدىن - پەي ھەقىقى تۇراغۇزۇۋېلىشىغا ياردەم بېرىلەيىمىز. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، يەنسە شۇنى كورۇشىمىز كېرەككى، ئېلىمىزدە پۈرمەشىك، بۇرۇزۇۋائىزىيە سىنەپ تەرىقىسىدە مەۋچۇت بولە - جىسىمۇ، ئۇلارنىڭ ئىدمەلوگىيەسىنىڭ قالىدقۇق زەھەرلىسى - تېڭى باز، بۇرۇزۇۋائىزىيەنىڭ ذەپسان يەتچىلىگى، شەخسىيە تىچى - لىنگى ۋە چىرىك تۇرۇش ئۇسۇلى يەنلا ياش - ئۇسىمۇرلەر ئارسىمدا ئۆز تەسىمدىنى كۆرسىتىۋاتىدۇ. ئېلىمىزنىڭ كۆپىيىشىگە ئىتالىستىك ئەللەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتتىنىڭ كۆپىيىشىگە ۋە سەيىلە - سايادەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، بۇنداق نەسىرنى تارقىتىدىغان يۈللار كۆپىيىشى مۇمكىن. پۈرمەشىشىكىلار سىنېنىڭ فېبدال مۇستەبتىلىگىمۇ ياش - ئۇسىمۇرلەرنىڭ ساغلام ئۇسۇپ - يېتىلىشىنى ھەممە جەھەتقىن بوغىدۇ ياكى ئۇنىڭىغا توسالىخۇ بولىدۇ. بەزى ياش - ئۇس -

مۇرلەر خاتا ھالىدا "بۇرادەر چىلىك ۋېجدانى"، "گۇرۇھەۋاز - لەق ئىدىيىسى" نى ئۆزىنگە دوست تۈتۈپ، "بۇرادەر" لىرى ئۇچۇن قانۇن - مُنتىزامغا خىلاپلىق قىلىشتىن يازىمىدى، بۇ، فېودالىزمنىڭ قالدۇق زەھرىيگە ئۇچرىغانلىقنىڭ بىر خىل ئىپا دىسى. شۇڭا، كونا جەمىيەتنىن قېپقالخان، لىن بىاش ۋە "قوت كىشىلىك گۇرۇھ" يېڭىۋاشتىن تارقاتقان كونا ئىدىيە ۋە كونا ئەخلاقىنىڭ قالدۇق زەھەرلىرىنى ھەدەمە جەھەتنىكى خىزمەتلەرنى كۈچەيتىش ئارقىلىق تۈگەتىشلىز لازىم. ياش - تۇسمۇرلەرنى كومەمۇنىستىك ئەخلاق قارىشى بىلەن تەربىيە يىلەپ، ئۇلارنىڭ كومەمۇنىستىك غايىيگە بولغان ئىشەنچلىسىنى چىگەتىش، ھەر ۋاقت كومەمۇنىستىك ئەخلاقىنى ئۆز ھەركە - تىنگە ئۇرنەك قىلىشنى ئۇگەتىش يۇنىڭ ئىچىدىكى سُنتايىن هوھىم بىر خىزمەت.

ئىككىنجى، كومىمۇنىستىك ئەخلاق تۈغرىسىدا تىرىپىيە
ئېلىپ بېرىش تېچ - ئىتتىپاقدا بواڭىنى يەنەمۇ ھۇستەھەكە -
لەش ۋە 4 نى زامانىۋلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنى تېزلىقىمىشنىڭ
جىددى ئېھتىياجى 11 - نۇۋەتلەتك پارتىيە ھەركىزىي كۆمە -
تىتىنىڭ 3 - ئۇمۇھىيىغىندىن بۇيان، پۇتۇن پارتىيە خىزى -
مەتتەنىڭ ھۇھىم نۇقتىسى سوتىسيالىستىك زامانىۋلاشتۇرۇش
قۇرۇلۇشغا يوتسكەلدى. ئەگەر تېچ - ئىتتىپاقدا بولۇشتەك
سياسى ۋەزىيەت ۋە ياخشى ئىجتىمائى كەپپىيات بولمايدىكەن،
4 نى زامانىۋلاشتۇرۇشمىز ئىنتايىن قىسىمەنغا چىۋاشىدۇ.
ئەخلاق ئۆستقۇرۇلمىغا مەنسۇپ، ئۇنى ئەققىصادىي بازىس
بەلگىلەيدۇ، يەنە كېلىپ ئۇ ئەققىصادىي بازىس ئۇچۇن خىزى -
مەت قىلىدۇ، ئەققىصادىي تەرەققىيائىنى ئىلىڭىرى سۈرىدۇ. يې -
ئىككىنجى تارىخى دەۋرەدە، 4 نى زامانىۋلاشتۇرۇش ئۇچۇن

ئىمەشىپ ئىشلەش ۋە ئۇنىڭغا پىئۇتۇن ۋۇجۇدىنى بېغىشلاش
اً كۆممۇنىستىك ئەخلاقنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. بىر ئېچ - ئىتتىپاڭ
بولغان سىياسى ۋەزىيەتنى يارىتىش، ياخشى ئىجتىمائى كەيدى
پىياتنى شەكىللەندۈرۈش تۇچۇن، بىر تەرەپتىن، سوتسىيا -
لىستىك قانۇن - تۇزۇملىرىگە تايىمنىشىمىز لازىم؛ يەنە بىر
تەرەپتىن، كۆمەۋەنەتىك ئەخلاق تىوغىرسىدىكى تەربىيەنى
كۈچەپتىپ، جامائەتچەلىك ئەخلاقنىڭ كۈچىنى تولۇق
جارى قىلدۇرۇشقا تايىمنىشىمىز لازىم. بۇ - ئاساسىي تەرەپ.
لەن بىياۋ ۋە "تۇت كىشىلىك گۇرۇھ" زورلۇق - زومبۇلۇق
قلغان چاغلاردا، "ئاشانگەنلەرنىڭ يۈزى چورۇق، ئىشلىمە -
گەنلەرنىڭ يۈزى يۈرۈق" دەيدىغان ئەھۋال مەۋجۇت ئىدى،
ئۇلار جەمدىيەت تەرتىۋى، ئىشلەپچىقىرىش تەرتىۋى ۋە خىز -
مەت تەرتىۋىنى بۈزىدىغان ھەركەتلىرىنى "ئىتقىلاۋىي ھەر -
كەت" دەپ قارايتتى؛ كورگەنلا يەرگە ئۇسۇپ، پارتىيە
دەھبەرلىكىڭ قارشى تۇرۇپ ۋە ئىنتىزامى بۈزۈپ يۈرگەذ -
لەر "ئېقىمغا قارشى تۇرغان جەڭچى" بولۇپ ھىساپلىنىتى.
ئادەم بىلەن ئاڭلاستىمى ئالماشتۇرۇپ قويىدىغان، ھەق بە -
لەن ناھەقىنى ئاستىن - ئۇستۇن قىلىۋېتىدىغان مۇشۇنداق
جامائەت پىكىرى ئىجتىمائى كەيپەياتنى يامان بۇلغۇۋەتتى،
مەملەكتىمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا ئېغىر ھالدا بۈزۈنچىلىق
قلدى. "تۇت كىشىلىك گۇرۇھ" تارمار قىلىنغاندىن بۇيان،
بۇ تەرەپتىكى مەسىلە ئاساسىي جەھەتنىن ھەل بولغان بول -
سىمۇ، لېكىن بىر قىسىم كىشىلەر، ئاساسەن، بىر قىسىم ياش -
تۇسمۇرلەر يەنلا سوتسىيالىستىك دېموკراتىيە بىلەن هو -
كۆمەتسىزلىكىنىڭ چېڭىرسىمىنى ئايىرۇلا لمىخالىغى، دولەت،
كوللىكتىپ ۋە شەخسى مەنپەئەتنىڭ مۇناسىۋەتتىنى قانداق

قىخاندا توغرا ئورۇنغا قويۇشىمۇ چۈشىنە كۆمگەنلىكى ئۈچۈن،
تىچ - ئىتتىپاڭ بولۇشقا پايدىسىز بولغان، ئىجتىمائىي كەيىپ -
ياتقا زىيان يەتكۈزۈدىغان، 4 نى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇ -
لۇشغا قوسقۇنلۇق قىلىدىغان بەزى ئىشلارنى قىلىپ قويىدى.
بۇ مەسىلەرنى كومەنۇنىستىك ئەخلاق توغرىسىدا تەربىيە
ئېلىپ بېرىدىش ئارقىلىق تۈكىتىشكە توغرا كېلىدۇ. شۇڭا، كەڭ
ياش - ئۆسمەرلەر ئارىسىدا ۋەتهىنى قىزىخىن سۈپۈش، كوا -
لىكتىپنا كوكۇل بولۇش، جاپاغا چىداپ ئىشلەش، ئاددى -
ساددا ياشاش، راسچىمل - كەھىندر بولۇش، مەدىنىيەتلىك -
ئەددەپلىك بولۇش، فانۇن - ئىنتىزامعا رايىه قىلىش، باش -
قىلارغا ياردەم بېرىدىنى ئۆزى ئۈچۈن خوشالىق دەپ بە -
لىش، دۇشىمەنگە باتنۇرلۇق بىلەن قارشى تۇرۇش قاتارلىق
ئىنقدىلاؤسىي خىسلەتلىكى ئۆرگۈزۈش لازىم. كەڭ ياش -
ئۆسمەرلەرنى 4 نى زامانىۋىلاشتۇرۇشتى باسىدۇراق ئىشقا
ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بىر - بىرلەپ ئىشلەيدىغان قىلىش لازىم". ۋە -
تەن ئۈچۈن يېڭى خىزمەت كورسىتىدىغان، 4 نى زامانىۋىد -
لاشتۇرۇش يولىدا ياشلىق باهارىنى بېخشلىكىدىغان قىلىش
لازىم. هەرقايىسى سەپلەردە مەيدانغا كەلگەن يېڭى ئۆزۈن
سەپەر زەربىدارلىرىنىڭ ۋە ئۆزىمىزنى قوغىداب، ۋېيتىنام تا -
جاۋۇز چىلىرىغا قايتارما زەربە بېرىدىش چېڭىدە مەيدانغا كەل -
گەن قەھرىمان - نەمۇنچىلىرىنىڭ ئىدىيىمىدىن كومەنۇنىستىك
ئەخلاقىنىڭ نۇرى چاقىنىپ تۇرسدۇ. ناۋادا بىز كەڭ
ياش - ئۆسمەرلەر 4 نى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشدا
يېڭى ئۆزۈن سەپەر زەربىدارلىرى ۋە ئۆزىمىزنى قوغىداب،
ۋېيتىنام تاجاۋۇز چىلىرىغا قايتارما زەربە بېرىش چېڭىدە ھەپ -

دآنغا كەلگەن قەھرمانلار دەك تېچ - تىتىپاڭ بولۇشنى ئاڭ -
لىق قوغادايىدىغان بولساق، ۋەتەننى، سوتىسياالزىمىنى قىز -
خان سۈپىسىك، سۈزىمىزنى دۇنتۇغان حالدا ئەمگەك قىلدى -
غان بولساق، باقۇرلۇق بىلەن سۈزىمىزنى بېغىشلايدىغان
بولساق ۋە يۈكىسىك تەشكىلىچانلىق ۋە تىتىزامچانلىققا سىگ
بولساق، ھەممە بىلەن مەدىنى - ئەددەپلىك بولۇشنى ۋە قۇتا -
تىپاقلىشىش - ھەمكارلىشىنى تەكتىلەيدىغان بولساق، ھەم -
مەيلەن بىر نىيەت - بىر مەقسەتكە كېلىپ، 4 نى زامانىي -
لاشتۇرۇش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان، پۇتۇن زېھنى قۇرۇقتە -
مىزنى يىغىپ 4 نى زامانىيلاشتۇرۇش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان
بولساق، تۇ چاغدا، بىز چوقۇم كاپىتالىزىمىدىن كۆپ يۇقۇرى
بولغان ئەمگەك ئۇنىمىنى ياردىتالايمىز، ئېلىسمىزنىڭ سو -
سيالىستىك 4 نى زامانىيلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەزمەن
يۇقۇرى سۇرئەت بىلەن ئالىغا قاراپ راۋاجلەنالايدۇ.

تۇچىنچى، كومەمۇنىستىك ئەخلاق توغرىسىدا تەربىيە
ئېلىپ بېرىش تىنقىلاۋىي ئاشلىرىمىزنىڭ ئىزباسارلىرىنى
تەربىيەلەش ۋە يېتىشتۇرۇشنىڭمۇ تېھتىياجى، ياش - سۇس -
مۇرلەر دولەتنىڭ كېلىمچىگى ۋە ئۇمدى، شۇنداقلا پۇرولە -
تارىيات تىنقىلاۋىي ئاشلىرىنىڭ زاپاس كۈچى. بۇگۈنىڭى
كۈنده، تۇن نەچىچە ياش ۋە يىمگۈدە نەچىچە ياشتىكى ئۆس -
مۇرلەر ۋە ياشلار مۇشۇ ئەسىرىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا، 30
40 ياشلارغا بېرىپ قالىدۇ، بۇ تۇلۇنىڭ دەل ياش ۋە
غەيرەتكە تولغان ۋاقتى. تۇلار سوتىسياالىستىك 4 نى زاما -
نىشىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسىي قوشۇنى، شۇنداقلا كې -
يىنكى ئەسردىكى تېخىمەر يۇقۇرى نىشانغا قاراپ ئىلگىرى -
لەپىدىغان تايانچ كۈچلەردۇر. شۇڭا، بىز يېڭى ئەۋلات

ياش - ئۇسمۇرلەرنى كۆهمۇنىستىك ئەخلاق بىلەن تەربىيە
لەش نىستىر اتەگىيلىك ئۇزاق ئەھمىيەتكە ئىمگە، دەيمىز.
ياش - ئۇسمۇرلۇك دەۋرى بىلەن ئالدىغان، جىسمانى
جەھەقتىن ئۇسۇپ - يېتىلىدىغان ۋە دۇنيا قاراش پەيدىن -
پېي شەكىللەنىدىغان دەۋر. كىشىلەر ياش - ئۇسمۇرلەرنى
ھەمىشە نەئە باھارغا، ئوقىغا ئۇخشمەندۇ، بۇنداق ئۇخشتىش
ناھايىتىمۇ ئەقلىغا مۇۋاپقى. ئەتىيازدا يەرگە ئەلا سورى -
لمۇق ئۇدۇق سېلىنسا، ئاندىن كۈزدە ئۇنىڭدىن مول - ھوسۇل
ئالغىلى بولىدۇ؛ ياش مايسىلار كۈڭۈل قويۇپ پەرۋىش قە -
لىنىپ، ھارام شاخ - بۇ تاقلىرى ئېلىمۇ بىتلەن، ئاندىن ئۇ
تۇۋەرۇكلىك ماقىرىيالغا ئايلىنىلايدۇ. شۇڭا، بىز ياش - ئۇسمۇر -
لەرنى ئەخلاقىي، ئەقلەي، جىسمانى جەھەتلەر دە تەربىيەپ
ۋە چىنىقىتۇرۇپ، ئىقتساسلىق كىشىلەردىن قىلىپ يېتىش -
تۇرۇپ چىقىشىمىز لازىم.

ياش - ئۇسمۇرلۇك دەۋر دە يېتىشتەرۇلگەن كۆممۇ -
نىستىك ئەخلاقىي - پەزىلەت كىشىلەرنىڭ پۇتۇن ئۇمرىدە
زود دول ئۇينىايدۇ. قەدىرداڭ جۇئىنلەي زۇڭلىيىمىز پۇتۇن
مەملىكتە خەلقىنىڭ سۈيۈشىگە ۋە ھورەتىگە سازاۋەر
بولغان ئۆلۈغ ماركىست ئىدى. بۇ ئۇنىڭ ياش - ئۇسمۇرلۇك
دەۋر دە ئىسىل پەزىلەتنى ئاڭلىق يېتىشتەرۇشىدىن ئاييرىدا -
مايدۇ. جۇئىنلەي زۇڭلى ئۇتتۇرا مەكتەپتە ئۇقۇۋاتقان چە -
خىدىلا، ۋە تەن قۇتقۇزىدىغان ئىرادىنى تىكىلەپ، "جۇڭخوا
ئېلىسىنى گۇلەندۈرۈش ئۇچۇن كىتاب ئۇقۇش" قارارىغا كە -
گەن ئىدى، ئۇ نامرا تلىق ئىچىمەدە جاپاغا چىداپ كۈرەش
قىلىشتەك گۈزەل ئەخلاقىي پەزىلەتنى، مۇرەككەپ كۈرەش
شارائىتىدا ئىزچىل سادىق بولۇشتەك ياك ئىنلىۋىي روھىنى